

عید سعید غدیر خم

مکان: مکه مکرمه

آیت الله علی رضایی تهرانی

۱۴۳۹/۱۲/۱۸ هجری قمری مقارن با ۱۳۹۷/۰۶/۰۸

«أعوذ بالله من الشيطان الرجيم

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى النَّبِيِّ الْأَعْظَمِ وَتَبِيحَةَ الْعَالَمِ، هَادِي السُّبُلِ وَمُنْجِي الْبَشَرِ سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا حَبِيبِ إِلِهِ الْعَالَمِينَ، أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَعَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْمُعْصومِينَ الْمُكْرَمِينَ وَاللَّعْنُ الدَائِمُ عَلَى أَعْدَائِهِمَا جَمْعِينَ مِنَ الْآنَ إِلَى قِيَامِ يَوْمِ الدِّينِ».

«قال رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مَعَاشِرَ النَّاسِ حُجُّوا الْبَيْتَ بِكَمَالِ الدِّينِ وَالتَّفَقُّهِ وَلَا تَنْصَرِفُوا عَنِ الْمَشَاهِدِ إِلَّا بِتَوْبَةٍ وَإِقْلَاعٍ».

شب جمعه، شب رحمت و مغفرت، ایام غدیر، ایام ولایت ان شاء الله در این ایام بهترین ها روزی همه ما بوده باشد به برکت صلوات بر محمد و آل محمد (صلی الله علیه و آله). این صلوات ایران اگر بود، مورد قبول نبود، این جا که سرزمین وحی است. صلوات محمدی ختم کنید. سه عید را در کنار هم داریم در این ایام: عید میلاد امام هادی (علیه السلام) طبق بعضی از اقوال، عید غدیر و عید ولایت و عید جمعه که فردا میزبان ماست. در این فرصت کوتاهی که در اختیار من است، بحثی را ان شاء الله خدمت عزیزان مرور می کنیم، بعد هم گوش دل می سپاریم به دعای عزیز و عظیم کمیل. آمدم سرزمین وحی حج بجا آوردیم. خب باید بدانیم که این کاری که کردیم، چه آثار و برکات و ثمراتی دارد. در روایات ما برای حج خانه خدا چندین اثر ذکر شده که من به برخی از این آثار می پردازم.

۱. اولین اثری که برای حج در روایات بر آن تأکید شده، پاک شدن است. پیغمبر (سلام الله علیه) فرمود: «حجوا

فإن الحج يغسل الذنوب كما يغسل الماء الدرن^۲»، مردم بروید حج بجا بیاورید، چطور شما وقتی لباسان کثیف می شود، بدنتان کثیف می شود، می شوید، پاک می شوید، تمیز می شوید، کثافت ها و نجاست ها زدوده می شود، حج شما را پاک می کند. انسان با حج پاک می شود. در روایات اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم السلام) آمده: بدترین کس در روز عرفه، بدترین انسان در روز عرفه، انسانی است که در صحرای عرفات حضور پیدا کند و وقتی غروب دارد از عرفه به مشعر می رود، یقین نداشته باشد که خدا او را آمرزیده است. این بدترین انسان است. بدترین انسان کسی است که در روز عرفه در عرفات وقتی دارد صحرای عرفات را درک می کند، این یقین را نداشته باشد که خدا او را آمرزیده است. پس اولین اثر حج پاک شدن است. به تعبیر روایات: «کیور ولدته أمه^۳»، مثل انسانی که از شکم مادر متولد شده است. در مجموع روایات شیعه، ۴۱ مورد این عبارت وارد شده که یک انسانی مثل روزی شود که از شکم مادر متولد شده است. یکی از این ۴۱ مورد، موردی است که انسان به حج بیاید. اگر به حج آمد، مخصوصاً اگر عرفه و عرفات را درک کرد، می شود «کیور ولدته أمه».

ملائکه به او می گویند: «استأنف العمل»، دو مرتبه شروع کن. گذشته پاک شد، به تعبیر امروزی ها delete شد، تمام. از امروز شروع کن.

۲. اثر دوم برای حج استجاب دعاست. انسان حاجی مستجاب الدعوه است. اینکه به شما زنگ می زنند، پشت سر شما می دوند، بدرقه می کنند، التماس دعا می گویند برای این است که می دانند شما در این سرزمین و در این زمان و زمین مستجاب الدعوه هستید، دعایتان خریدار دارد.

۳. اثر سوم حق شفاعت پیدا کردن است. روایتش از امام صادق (علیه السلام)، فرمودند: «الْحَاجُّ وَالْمُعْتَمِرُ وَفَدَّ اللَّهُ^۴»، حاجی و عمره گذارنده مهمان خداست.
- «إِنْ سَأَلُوهُ أَعْطَاهُمْ وَإِنْ دَعَوْهُ أَجَابَهُمْ وَإِنْ سَفَعُوا سَفَعَهُمْ^۵».
- خدای متعال با حاجی قرارداد بسته، از خدا چیزی را بخواهد، خدا می گوید چشم. دعا کند، خدا مستجاب می کند. در حق کسی حاجی شفاعت کند، در همین دنیا نه فقط در آخرت، خدای متعال شفاعت او را می پذیرد و از سر تقصیرات آن دیگری می گذرد. پس دوم استجاب دعاست. سوم حق شفاعت برای غیر است که این را حاجی پیدا می کند.
۴. چهارمین اثر از آثار حج طبق روایات شیعه ثروت، بی نیازی و مکتت انسان حاجی، غنی می شود. روایت از پیغمبر (صلی الله علیه و آله) است، فرمود: «حُجُّوا لَنْ تَقْتَرُوا^۶»، حج بجا بیاورید تا فقیر نشوید، تا گدا نشوید. برعکس کسانی که گمان می کنند ما حالا ۳۰ میلیون، ۴۰ میلیون خرج کنیم برویم خانه خدا از جیبمان می رود، نه این می ماند، ثروت ایجاد می کند. پیغمبر (سلام الله علیه) هر موقع قربانی می کردند، دو تا قربانی می کردند: یکی برای خودشان، یکی از طرف امتشان. سیره پیغمبر (صلی الله علیه و آله) این بود قربانی می کرد، دو تا قربانی می کرد: یکی از طرف خودش، یکی از طرف امتش. به فکر من و شما بود. در یکی از این بارها که رسول خدا قربانی کرده بودند، به آقا خبر دادند آقا از هر دو تا گوسفند، همه اش رفت، هیچ چیزش نماند، یک سردست برای ما باقی ماند. پیغمبر (صلی الله علیه و آله) به آن کسی که خبر آورده بود، فرمودند اشتباه می کنی، همه اش ماند، یک سردست رفت، یعنی آن چیزی که برای ما ماند، آن از دست ما رفته، آن چیزی که در راه خدا رفت، آن باقی مانده است. فرمود اگر انسان حج بجا بیاورد، فقیر نمی شود، ماندگار می شود. خرجی که می کرده، در بعضی از روایات دارد «يُعْوَضُ بِكُلِّ دِرْهَمٍ أَلْفَ دِرْهَمٍ»، یا «عَشْرَةُ أَلْفِ دِرْهَمٍ»، هر یک درهم که خرج کرده، هزار یا ده هزار درهم به او داده می شود.
۵. پنجم، نورانیت است. انسانی که حج بجا می آورد، قلب او، دل او، صورت او، روح او نورانی می شود. تعبیر از امام صادق (علیه السلام) است: «الْحَاجُّ لَا يَزَالُ عَلَيْهِ نُورُ الْحَجِّ^۷»، انسان حاجی دائماً این نور حج در صورت او نمایان است، پاک شده، انسان های پاک نورانی هستند، منورند، تاریک نیستند، گرفته نیستند. مراجع تقلید را دیده اید چقدر نور از صورتها تراوش می کند؟ انسان حاجی نورانی می شود.
۶. ششم فرمود: «اگر کسی حج بجا بیاورد، خدای متعال خیر دنیا و آخرت را به او می دهد». هم خیر دنیا، هم خیر آخرت. باز روایت از رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) است، پیغمبر فرمود: «مَنْ أَرَادَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ فَلْيَتَوَّءْ قَرْنَهُ هَذَا الْبَيْتِ^۸»، هر کسی می خواهد خیر دنیا و آخرت را داشته باشد، قصد کند، آهنگ کند به سوی کعبه، بیاید کنار خانه خدا. هم خیر دنیا را می بیند، هم خیر آخرت را می بیند.
- خب شما ممکن است بگویید آقا آن طور که باید و شاید نتوانستیم استفاده کنیم، دوست داشتیم بیشتر از این ها سود ببریم. یک روایت برایتان بخوانم دلتان در این زمینه روشن بشود، نفس خسته من را کمک کنید با ذکر صلوات بر محمد و آل محمد (صلی الله علیه و آله). راوی صحابی است به نام زیاد قندی از روات معتبر. روایت از امام کاظم (علیه السلام) است، مخصوصاً خانم ها که یک مقداری ضعیف تر هستند، دقت کنند این روایت را. زیاد قندی می گوید: «قُلْتُ لِأَبِي الْحَسَنِ جُعِلْتُ فِدَاكَ»، به امام کاظم (علیه السلام) عرض کردم آقا جان من فدای شما، من به قربان شما. «إِنِّي أَكُونُ فِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ»، من رفتم مکه، در خانه خدا مسجد الحرام نشستم. «وَأَنْظُرُ إِلَى النَّاسِ يَطُوفُونَ بِالْبَيْتِ»، می بینم مردم دارند دور خانه می گردند، طواف می کنند. دیده اید دیگر ماشاء الله این سیاه پوست ها چقدر قدرتمند هستند، می شکافند صف را می روند، «إِنِّي أَكُونُ فِي الْمَسْجِدِ»، من در مسجد الحرام هستم می بینم که مردم دارند دور خانه می گردند. «وَأَنَا قَاعِدٌ»، من هم سر جایم نشسته ام. خسته شده ام، توان ندارم، خود مشاعر واقعاً مشاعر عملیات سختی است، خدا توان می دهد، و گرنه ما در ایران این قدر توان نداریم. «وَأَنَا قَاعِدٌ»، من

نشسته‌ام، «فَأَعْتَمِرْ لِدَلِكِ»، غم روی سینه من می‌نشیند، مردم دارند طواف می‌کنند، من اینجا نشسته‌ام. این عزیزانی که دارند در هتل خدمت می‌کنند، بعضاً حج بجا نیاورده‌اند برای راحتی شما، عمره مفرده بجا آورده‌اند. تا این جا آمده، ایام حج است، حج بجا نیاورده است. خب مغرور می‌شود، محزون می‌شود. «فَقَالَ يَا زَيْدُ لَا عَلَيْكَ»، امام کاظم (علیه‌السلام) با تندی به من فرمودند: زیاد قندی هیچ باکی بر تو نیست. چرا؟

دقت کنید، دل‌تان شاد بشود. فرمودند: «فَإِنَّ الْمُؤْمِنَ إِذَا خَرَجَ مِنْ بَيْتِهِ يَوْمَ الْحَجِّ لَا يَزَالُ فِي طَوَافٍ وَسَعْيٍ حَتَّى يَرْجِعَ»، از درب خانه‌ات که راه افتادی بروی فرودگاه، مشهد هستی، تهران هستی، کاشان هستی، من نمی‌دانم، راه افتادی بیایی فرودگاه، ملائکه دارند برای تو ثواب دو چیز می‌نویسند: طواف دور خانه خدا و سعی بین صفا و مروه. تا چه زمانی؟

تا وقتی وارد خانه‌ات بشوی، بچه‌هایت بیایند به استقبال، اشک‌ها جاری، پدر و مادر را دیده‌اند بعد از یک ماه، فرمود از درب خانه تا درب خانه دارند برای تو ثواب طواف می‌نویسند. در هتل خوابیده‌ای، خسته‌ای، در مسجدالحرام هستی نمی‌توانی طواف کنی، البته ما تأکیدمان بر زائر این است که در مکه بچسبید به دامان طواف. ما آمده‌ایم کنار مسجدالحرام برای طواف کردن، یک طوری که مزاحم طواف واجب هم نشویم، آن کنار گوشه‌ها تا می‌توانید طواف کنید. اصلاً بین مسجدالحرام با سایر مساجد عالم ۲۱ فرق است، فرق اساسی‌اش این است که شما در عالم یک جا حق طواف داری و آن مسجدالحرام است. هیچ کجای عالم دیگر ما دستور طواف نداریم و امام صادق (علیه‌السلام) فرمود: من پرونده شیعیانم را نگاه کردم، ورق زدم، ورق زدم، «أَقْلُ الشَّيْءِ فِيهِ»، کمترین چیزی که من در پرونده شیعیانم دیدم، طواف خانه خدا بود. فرمود وقتی خانه را پیدا کردی، بچسب به طواف. لذا مسجدالحرام نماز تحیت ندارد، برعکس مساجد عالم. چرا؟

چون تحیتش طواف است. سخن من تا این جا تمام. ۶ اثر برای حج خدمت عزیزان عرض کردیم: پاکی، استجاب دعا، حق شفاعت برای دیگران پیدا کردن، ثروت و بی‌نیازی و پولدار شدن و مکتب، نور، خیر دنیا و آخرت. خب بخش دوم سخن:

همه این آثاری که ما برای حج خدمت عزیزان، خواهران و برادران، حاج‌خانم‌ها، حاج‌آقاها عرض کردیم، یک شرط دارد. اگر این یک شرط بود، حج هست، اگر این یک شرط نبود، متن روایات ماست حج را گلوله می‌کنند، می‌زنند بر سر حاجی. آن یک شرط را رعایت کنید. روایاتش را برایتان می‌خوانم. سه تا روایت، حالا همه‌اش را هم نمی‌خوانم. از رسول گرامی اسلام در سخنرانی روز غدیر است، فرمودند: «مَعَاشِرَ النَّاسِ»، اول سخن آن روایت قرائت شد. «حُجُّوا الْبَيْتَ بِكَمَالِ الدِّينِ وَالتَّقْوَى»، حج بامعرفت بجا بیاورید، حالا حج بامعرفت که بجا آوردید، «وَلَا تَنْصَرِفُوا عَنِ الْمَشَاهِدِ إِلَّا بِتَوْبَةٍ وَإِقْلَاعٍ»،

گفتم من به خانه برگشتم، روی پشت‌بام خانه دیش بود، همگی شما را می‌زنم. آن باید از خانه برود بیرون. آن با خانه یک حاجی نمی‌سازد.

روایت سوم، باز از پیغمبر (صلی الله علیه و آله)، فرمود: «وَإِنْ رَجَعَ مِنَ الْحَجِّ ثُمَّ أَنْهَمَكَ فِيمَا كَانَ مِنْ زِنَاءٍ أَوْ خِيَانَةٍ أَوْ مَعْصِيَةٍ فَقَدَرْدٌ عَلَيْهِ حَجُّهُ»، اگر کسی از حج برگردد، آتش همان آتش، کاسه همان کاسه، گناه همان گناه، تلگرام گردی و نمی‌دانم ماهواره‌بینی و ترانه گوش کردن دارد، چرا اوضاع عروسی ما این گونه است؟

آن دیندارش در شب عروسی دیده می‌شود. چرا بحث طلاق که پیش می‌آید، ما این قدر کم‌دین می‌شویم؟ چرا در هندوستان با بیش از یک میلیارد جمعیت، سالیانه دو میلیون و نیم پرونده قضایی داریم، در ایران شیعه امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) با هشتاد میلیون جمعیت، سالی ۱۷ میلیون پرونده قضایی داریم؟ ابراهیم آمد از اسماعیلش گذشت، ما از برادر مؤمنان نمی‌گذریم. فرمود نشانه قبولی حج یک کلمه است عزیزان، یاد بگیرید: اگر با توبه نصوح و با توبه واقعی برگشتیم، گناه را کنار گذاشتیم، حج ما مقبول است، اگر نه حج ما قبول نیست.

من از زمانم آنچه که دارم می‌بینم ۵ دقیقه وقت دارم. در این ۵ دقیقه وقت می‌خواهم جمع‌بندی کنم. می‌پرسند آقا گرفتار هستیم، چطور گناه نکنیم؟

سؤال خیلی خوبی است. می‌گوید آقا گرفتار هستیم، بازار مردها می‌روند، آلوده است، محیط کار می‌گوید آلوده است، فضای مجازی می‌گوید آلوده است، خب چه کار کنیم گناه نکنیم؟
 راه گناه نکردن را در دو دقیقه من تذکر و توضیح بدهم، دعایان کنم عزیزان هستند، دعا را استفاده می‌کنیم. ببینید عزیزان ما اگر سه چیز را بفهمیم، گناه نمی‌کنیم، به گناه دچار نمی‌شویم. نمی‌گوییم معصوم می‌شویم، نه پیغمبر (صلی الله علیه و آله) فرمود: «كُلُّ بَنِي آدَمَ خَطَّاءٌ، وَخَيْرُ الْخَطَّائِينَ التَّوَّابُونَ»^{۱۱}، همه بنی آدم بالأخره گناهانی دارند، خطاهایی دارند، همه بنی آدم. نمی‌گوییم معصوم می‌شویم، اما باتقوا می‌شویم، عادل می‌شویم، پاک می‌شویم. این سه چیز را اگر درست شناختیم، خیلی خیلی کم گناه می‌کنیم:

۱. اگر انسان را شناختیم

۲. اگر گناه را شناختیم

۳. اگر فهمیدیم گناه با انسان چه می‌کند

انسان را بشناسیم، گناه را بشناسیم، ببینیم این گناه با من انسان چه می‌کند. انسان کیست؟
 یک دقیقه. برترین مخلوق پروردگار، زیباترین مخلوق پروردگار. خدای متعال راجع به هیچ موجودی نگفت که تو جانشین من هستی، تو خلیفه من هستی. راجع به انسان دو پا گفت: «إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً»^{۱۲}، اساتید تفسیر ما می‌فرمودند این «فِي الْأَرْضِ»، آدرس پستی انسان است، نه محدوده جانشینی او، یعنی من خلیفه خدا هستم، جایم کره زمین است، و گرنه انسان خلیفه خداست حتی بر فرشتگان، بر همه عالم. زیباترین موجود انسان است، محبوب‌ترین موجود الهی انسان است. از این بالاتر، پرتحمل‌ترین موجود، انسان است. پرگنجایش‌ترین موجود، انسان است. خدای متعال در قرآن به صراحت فرمود من یک امانتی داشتم، به آسمان‌ها عرضه کردم، به زمین عرضه کردم، به کوه‌ها عرضه کردم، هیچ کدام جرأت نکردند بردارند، «وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ»^{۱۳}، انسان آمد شانه زیر این بار داد، امانت الهی را پذیرفت. یک موجودی که جانشین خداست، زیباترین، پرتحمل‌ترین، بزرگترین مخلوق الهی است، حالا گناه چه می‌کند با ما؟
 می‌آید انسان را از فرشته‌خویی می‌کشد، تبدیل می‌شود به یک انسان حیوان‌نما. یک ذره که می‌گذرد، گناه روی گناه، از حیوان می‌شود پست‌تر: «أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ»^{۱۴}، یک ذره می‌رود جلوتر، تبدیل به جماد می‌شود. می‌گوید بعضی از دل‌ها مثل سنگ است، «وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ»^{۱۵}، اما این دل نه. یک ذره می‌رویم پایین‌تر، ارتباطش با مبدأ هستی قطع می‌شود، تبدیل به نجاست می‌شود: «إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ»^{۱۶}، یک انسان خلیفه‌الله می‌آید در مرحله بول و غائط و منی و خون و مردار. این کار گناه است. این کار گناه است. خب پس باید نکنیم. باید دست بکشیم. اگر بخواهیم حجامان قبول باشد، باید دست بکشیم از گناه.

شب جمعه و شب زیارتی اباعبدالله (علیه السلام) یک عرض توسلی خدمت حضرت داشته باشیم و ان شاء الله دست ما را بگیرند، یک دعای کمیل ماندگار از کنار خانه خدا برای تمام عمرمان ان شاء الله ذخیره کنیم. اگر که دل شکسته‌ای، حسین را صدا بزن. یا اباعبدالله.

اگر که دل شکسته‌ای، حسین را صدا بزن

اگرچه که پر شکسته‌ای، حسین را صدا بزن

من به زوار هم گفته‌ام، از حج برمی‌گردی، نزدیک محرم است، می‌شود وقتی وارد ایران شدی، بگویند هر که دارد هوس کرب و بلا بسم الله. اینجا باید بگیری.

تو سر به زانوی غمی ز شرم کرده‌های خود

چرا غمین نشسته‌ای، حسین را صدا بزن

اگر به باغ آرزو، به عشق کربلای او

دل از همه گسسته‌ای، حسین را صدا بزن

شب زیارتی آقا اباعبدالله (علیه السلام) است. طبق روایات ما امشب همه انبیاء کربلا هستند، همه اوصیاء کربلا هستند، دور یک مادر پهلوشکسته را گرفته‌اند. هنوز هم دارد فریاد می‌زند: «وَلَدِي بَأْسَى ذَنْبٍ قَتَلُوكَ وَمِنْ جُرْعَةٍ مِنْ

الماء مَنعوك»، شهدا فیض ببرند، اما هیچ زیارتی زیارت اول نشد، زیارت آن خواهری که آمد به سمت قتلگاه، مدام می‌گوید:

به هر گل می‌رسم می‌بویم او را	گلی گم کرده‌ام می‌جویم او را
یکی پیراهن کهنه به تن داشت	گل من یک نشانی در بدن داشت

گشت و گشت خسته شد، بدن را پیدا نکرد، آمد برگردد، صدایی شنید: «أُحَىُّ أُحَىُّ إِلَيَّ»، دست‌هایت را بیاور بالا، سه مرتبه به قصد قضای حوائج، فریاد بزنی یا حسین.

فهرست منابع

۱. الحج و العمرة فی القرآن و السنة، ص ۲۵۷، ح ۷۱۸
۲. عوالی اللآلی: ج ۲، ص ۱۶۱، ح ۴۴۴
۳. عوالی اللثالی، جلد ۱، ص ۴۲۶، حدیث ۱۱۳
۴. کافی: ۴ / ۲۵۵ / ۱۴، التهذیب: ۵ / ۲۴ / ۷۱
۵. کافی: ۴ / ۲۵۵ / ۱۴، التهذیب: ۵ / ۲۴ / ۷۱
۶. مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۸
۷. فروع کافی، ج ۴، ص ۲۵۵
۸. کافی، ج ۴، ص ۳۸۱
۹. الفقیه: ۲ / ۲۱۵ / ۲۲۰۴
۱۰. مستدرک الوسائل، میرزای نوری، ج ۱۰، ص ۲۶۵
۱۱. الدرّ المثنور: ۱/۶۲۶
۱۲. سوره بقره، آیه ۳۰
۱۳. سوره احزاب، آیه ۷۲
۱۴. سوره اعراف، آیه ۱۷۹
۱۵. سوره بقره، آیه ۷۴
۱۶. سوره توبه، آیه ۲۸